

1 תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית), התשס"ג-2003

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 19(ג) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן - החוק), בהתייעצות עם שר הפנים, עם הנציבות, עם נציגויות של מפעילי תחבורה ציבורית ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, ובאישור ועדת החוקה חוקקה חוק ומשפט של הכנסת, אנו מתקינים תקנות אלה:

פרק ראשון: הגדרות

1. הגדרות

(תיקון התשע"ו)

בתקנות אלה -

"אוטובוס ציבורי", "מפקח על התעבורה" ו"מיתקן תחבורתי" - כהגדרתם בפקודת התעבורה;
"אוטובוס עירוני" - אוטובוס ציבורי המיועד להסיע נוסעים בקו שירות עירוני;
"אוטובוס נגיש" - אוטובוס עירוני שמתקיימות בו דרישות תקנה 5;
"הנציב" ו"הנציבות" - כמשמעותם בפרק ו' לחוק;
"זמן תאורה" ו"קו שירות" - כהגדרתם בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן - תקנות התעבורה);
"חיית שירות" - כהגדרתה בתקנות התאמות נגישות לשירות;
"כלי טיס" - כהגדרתו בתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכלי טיסה), התשמ"ב-1981;
"כלי שיט" - כהגדרתו בתקנות הנמלים (בטיחות השיט), התשמ"ג-1982 (להלן - תקנות הנמלים), למעט ארבה, הרשאי, על פי רישיונו, להוביל בשכר 55 נוסעים ומעלה;
"כלי שיט נגיש" - כלי שיט שמתקיימות בו דרישות תקנה 16;
"מיתקן הרמה" - כבש או מיתקן אחר, כמפורט בתוספת הראשונה;
"מיתקן מרכזי" - מיתקן תחבורתי, תחנת רכבת ארצית, תחנת רכבת מקומית תת-קרקעית או בית נתיבות לנוסעים של נמל תעופה או נמל שניתן בו שירות של הסעת נוסעים בשכר;
"מעבדה מוסמכת" - מעבדה לבדיקת רכב, כלי טיס, כלי שיט, רכבת ארצית או רכבת מקומית, לפי הענין, שאישר לענין תקנות אלה, המנהל הכללי של משרד התחבורה;
"מפעיל" - כהגדרתו בחוק רישוי שירותי התעופה, התשכ"ג-1963;
"סמלי נגישות" - סמל הנגישות הבין-לאומי, הסמל הבין-לאומי לשירות נגיש לבעלי לקות שמיעה והסמל הבין-לאומי לשירות נגיש לבעלי לקות ראייה, כהגדרתם בת"י 1918 חלק 4, סעיף 2.2.5;
"פס אזהרה" - פס בצבע צהוב שרוחבו 2.5 ס"מ לפחות;
"פקודת מסילות הברזל" - פקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972;
"צבע צהוב" - צבע צהוב tampoprint yellow typ.ס' 103567 או צבע דומה לו לפי הקטלוג הכללי לצבעים ; ral-1003
"קרונ נגיש" - קרון נוסעים או קרונע העומד בדרישות תקנה 21 וברכבת מקומית, קרון העומד בדרישות תקנה 26;
"רכבת" - קרונות נוסעים או קרונעים המופעלים כיחידת תנועה אחת להסעה בין-עירונית או פרוורית;

"רכבת ארצית" - רכבת הנעה על מסילות ברזל ארצית כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל;
"רכבת מקומית" - רכבת הנעה על מסילות ברזל מקומית כהגדרתה בסעיף 46 לפקודת מסילות הברזל;
"רכבת מקומית נגישה" - רכבת מקומית שמתקיימות בה הוראות תקנה 26ב;
"רישיון קו" - כהגדרתו בתקנה 386 לתקנות התעבורה;
"ת"י 1918" - תקן ישראלי 1918, נגישות הסביבה הבנויה, חלקים 1, 2, 3.1, 4 ו-6, כפי שתוקן מזמן לזמן, שעותק שלו מופקד לעיון הציבור במשרדי מכון התקנים הישראלי, במשרד הנציב ובמשרדי משרד התחבורה בירושלים, בתל אביב ובחיפה;
"תקן u.i.c" (union internationale des chemins de fer) - הוראות לרכבות נוסעים מס' 3-565 שפרסם האיגוד הבין-לאומי לרכבות, שעותק שלו מופקד לעיון הציבור במשרדי רכבת ישראל בתל אביב ובחיפה;
"תקנות התכנון והבניה" - תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970;
"תקנות התאמות נגישות לשירות" - תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013.

פרק שני: קווי שירות באוטובוסים

2. תנאים להפעלת קו שירות

בעל רישיון קו שצוין בו כי הוא קו שירות עירוני, המפעיל בקו השירות אוטובוסים עירוניים משנת ייצור 2002 או אחריה, שמספר מקומות הישיבה בהם הוא 35 לפחות, או אוטובוסים עירוניים אחרים, משנת ייצור 2003 או אחריה, לא יפעיל את קו השירות אלא אם כן האוטובוסים האמורים הם אוטובוסים נגישים.

3. רישום ראשון של אוטובוס

אוטובוס עירוני לא יירשם לראשונה, לפי תקנות התעבורה, אלא אם כן הוא אוטובוס נגיש.

4. תנאים להפעלת אוטובוס עירוני

באוטובוס עירוני שנרשם לראשונה לפני תחילתן של תקנות אלה, יתקיימו כל אלה:

- (1) בחזית האוטובוס הותקן שלט עם מספר הקו העומד בדרישות ת"י 1981 חלק 4 סעיף 2.2.4.3, מאחורי חלון שקוף המואר בזמן תאורה; הספרות יהיו בצבע צהוב על רקע שחור לא מבריק וגובהן לא יפחת מ-18 ס"מ;
- (2) לחצני העצירה סומנו בצבע צהוב על רקע הנוגד את סביבתו;
- (3) הוראות תקנה 5(7), (8) ו-9;
- (4) הותקנה בו מערכת כריזה פנימית.

5. אוטובוס נגיש

באוטובוס נגיש יתקיימו כל אלה:

- (1) מספר הקו ויעדו צוינו בספרות ואותיות בצבע צהוב על רקע שחור לא מבריק; ויעמדו בדרישות פרט 4ב בתוספת השניה;
- (2) רוחב הדלת המיועדת לכניסה של אדם הנע בכיסא גלגלים, שלא יפחת מ-100 ס"מ, מאפשר לו מעבר חופשי בה;
- (3) הותקנו בו סמלי הנגישות;
- (4) הותקן בו מיתקן הרמה לכניסה ויציאה של נוסעים הנעים בכיסא גלגלים;
- (5) הותקן בו מנגנון למניעת תנועה של האוטובוס בעת הפעלת מיתקן ההרמה;

- (6) מסעדי יד, אם הותקנו בו, ניתנים להרמה במושבים המיועדים לאנשים עם מוגבלות, והם מסומנים בצבע צהוב;
- (7) מאחזי יד, בליטות ולחצני עצירה סומנו בצבע צהוב על רקע הנוגד את סביבתו;
- (8) בפתחי הכניסה והיציאה ובקצות המדרגות הותקנו, לכל רוחב הסף, פס אזהרה;
- (9) במחצית הקדמית של האוטובוס, משני צדי המעבר, הוקצו שלושה מקומות ישיבה לאנשים עם מוגבלות הנעים בלא כיסא גלגלים, שסומנו בסמלי הנגישות כאמור בפרט 2 בתוספת השניה, ובהם מקום ישיבה אחד לאדם עיוור המלווה בכלב נחיה, כשהמקום לכלב כמפורט בפרט 1 בתוספת השלישית;
- (10) מול הדלת המיועדת לכניסתו, הוקצה מקום לכיסא גלגלים עם האדם המתנייע בו, כמפורט בפרט 2 בתוספת השלישית שסומן בסמל הנגישות כאמור בפרטים 1 ו-3 בתוספת השניה, והותקנו בו מאחזי יד ואמצעים לעיגון כיסא הגלגלים, להבטחת יציבותו בעת נסיעה מפני טלטולים, בלימת האוטובוס והאצת מהירותו, כמפורט בתוספת הרביעית;
- (11) בטווח יד מהמקום שהוקצה לכיסא הגלגלים, יותקן לחצן עצירה אשר יפעיל נורית בלוח המחוונים, שעליה סמל הנגישות; הנורית תמשיך לדלוק עד לפתיחת הדלתות;
- (12) הותקנו בו מערכות לכריזה פנימית וחיצונית.

6. תנאים להצבת תחנת אוטובוס

- (א) בתחנת אוטובוס ובסככת המתנה לאוטובוס יתקיימו דרישות התוספת החמישית, לפי הענין.
- (ב) תחנת אוטובוס וסככת המתנה לאוטובוס, שהוצבו לפני תחילתן של תקנות אלה, יותאמו לדרישות התוספת החמישית, לפי תכנית ההנגשה כאמור בתקנה 7.
- (ג) בצמוד לתחנת אוטובוס או לסככת המתנה, בצד הפונה לכיוון שממנו מגיע האוטובוס, תסומן רחבת היערכות פנויה ממכשולים, כמפורט בפרט 2 בתוספת החמישית, שתאפשר את פתיחת מיתקן ההרמה מהאוטובוס למדרכה.

7. תכנית להנגשת קווי שירות

- (א) המפקח על התעבורה, בעלי רישיונות הקווים, בעלי מיתקנים תחבורתיים והרשויות המקומיות הנוגעות בדבר, בהתייעצות עם הנציבות, יכינו, בתוך שנה מיום תחילתן של תקנות אלה, תכנית לתקופה של 10 שנים, להפעלת אוטובוסים נגישים בקווי השירות, ולהנגשת התחנות באותם קווי שירות והמיתקנים התחבורתיים (להלן - תכנית הנגשה).
- (ב) רשות מקומית תנגיש תחנות וסככות המתנה המוצבות ברחובות שבתחום שיפוטה, בהתאם לתכנית ההנגשה, ותדווח למפקח על התעבורה, אחת לשנה, על התקדמות ביצוע התכנית.
- (ג) בעל רישיון קו יפעיל את האוטובוסים הנגישים ויציב בתחנות ובסככות המתנה את השלטים כאמור בפרט 5 בתוספת השניה, לפי תכנית ההנגשה, וידווח למפקח על התעבורה אחת לשישה חודשים, על התקדמות ביצוע התכנית.

פרק שלישי: תובלה אווירית

8. תנאים להפעלת כלי טיס

מפעיל לא יפעיל כלי טיס להטסת נוסעים -

- (1) שתצורת מושבי הנוסעים המורשית שלו היא של 30 מושבים או יותר - אלא אם כן ב-5% לפחות ולא בפחות משני מושבים, מסעדי היד שלצד המעבר, ניתנים להרמה, הורדה או הסרה;
- (2) שתצורת מושבי הנוסעים המורשית שלו היא של יותר מ-60 מושבים - אלא אם כן כיסא גלגלים מיוחד כאמור בתקנה 9 עומד לרשות הנוסע הנע בכיסא גלגלים (להלן - כיסא גלגלים מיוחד) ובלבד שהוא הודיע למפעיל, לפחות 48 שעות מראש, על מועד טיסתו;

(3) שתצורת מושבי הנוסעים המורשית שלו היא של יותר מ-60 מושבים, ויש בו תא שירותים נגיש כמפורט בתקנה 10 (להלן - תא שירותים נגיש) - אלא אם כן נמצא בו כיסא גלגלים מיוחד בתא הנוסעים.

9. כיסא גלגלים מיוחד

כיסא גלגלים מיוחד הוא כיסא שנתמלאו בו כל אלה:

- (1) מותקנת בו רגליות, ידיות הניתנות להזזה או להסרה, מערכות נאותות לקשירת המשתמש, משענת גב בגובה מתאים המאפשר סיוע לנוסע במעבר ממקום למקום, ידיות בעלות מבנה איתן לתמרון הכיסא ומנעולי גלגלים או אמצעים נאותים אחרים למניעת תזוזת הכיסא במזג אוויר סוער;
- (2) הכיסא מתוכנן כך שיתאים למרווח התמרון, לרוחב המעבר ולגובה המושב בכלי הטיס שבו אמורים להשתמש בכיסא, ושנשי צוות כלי הטיס יוכלו לדחופו, למושכו ולסובבו בקלות בתחומי תא הנוסעים.

10. תא שירותים נגיש

תא שירותים נגיש הוא תא שנתמלאו בו כל אלה:

- (1) הוא מאפשר לאדם הנע בכיסא גלגלים מיוחד, להיכנס אליו, לתמרן בתוכו לפי הצורך, להשתמש בכל מיתקני השירותים ולצאת ממנו באמצעות כיסא הגלגלים המיוחד;
- (2) הוא מאפשר פרטיות המקבילה לפרטיות המוענקת למשתמשים מהלכים;
- (3) מותקנים בו מנעולי דלת, כפתורי קריאה נגישים, מוטות אחיזה וברזים המתאימים לשימושם של אנשים עם מוגבלות בידיים ואנשים הנעים בכיסא גלגלים.

11. הפעלת כלי טיס חדש

(א) בכלי טיס חדש ובאחד מכל שלושה כלי טיס החכורים על ידי המפעיל, יתקיימו אלה, לפי הענין:

- (1) הוראות תקנה 8(2) או (3);
  - (2) בכלי טיס שתצורת מושבי הנוסעים המורשית שלו היא של 30 מושבים או יותר - 50% לפחות ממסעדי היד שלצד המעבר, ניתנים להרמה, הורדה או הסרה;
  - (3) בכלי טיס שיש בו יותר ממעבר אחד ויש בו שירותים, יהיה תא שירותים אחד לפחות נגיש;
- (ב) בתקנה זו, "כלי טיס חדש" - כלי טיס שנרשם לראשונה על שם המפעיל, לפי תקנות הטיס (רישום כלי טיס וסימון), התשל"ד-1973, לאחר תחילתן של תקנות אלה.

12. פרסום הנחיות

המפעיל יוציא הנחיות לאנשי צוותו -

- (1) למסירת מידע על מצב חירום בטיסה, לאנשים לקויי שמיעה ולאנשים לקויי ראייה;
- (2) לטיפול בכיסא גלגלים של הנוסע והטענתו, ולמניעת נזקים לכיסא בעת ההטענה והפריקה.

13. כתוביות בסרטים

בסרטים, למעט סרטי הדרכה וסרטי פרסומת, המוקרנים בכלי טיס על מסך מרכזי, וב-60% לפחות מהסרטים המוקרנים על מסך אישי, יהיו כתוביות בשפה העברית.

14. סיוע לאנשים עם מוגבלות

לאחר שאדם עם מוגבלות או מי מטעמו, הודיע למפעיל על מועד טיסתו, לפחות 48 שעות מראש, המפעיל -

- (1) ידאג למתן ליווי מתאים לאותו נוסע בבית הניתבות ובמעבר מבית הניתבות ועד למקום הישיבה בכלי הטיס

וכן ממנו ועד אל מחוץ לבית הנתיבות;

(2) יודיע לגורם המתאים בנמל התעופה שאליו טס האדם עם המוגבלות על מועד הגעתו;

(3) יטעין בכלי הטיס את כיסא הגלגלים של האדם המתנייע בו באופן שניתן יהיה להעמידו לרשות בעליו מיד

בעת ירידת הנוסעים מכלי הטיס;

(4) יעמיד את כיסא הגלגלים לרשות האדם הנע בו מיד לאחר נחיתת כלי הטיס.

פרק רביעי: אוניות

15. תנאים למתן רישיון שיט

(א) לא יינתן לראשונה לכלי שיט רישיון שיט כהגדרתו בתקנות הנמלים ((להלן - רישיון שיט) אלא אם כן כלי השיט הוא כלי שיט נגיש, ומבקש הרישיון המציא אישור ממומחה לנגישות שאישר הנציב (בתקנה זו - מומחה לנגישות) כי נתקיימו בכלי השיט תנאי תקנה 16.

(ב) לא יחודש רישיון שיט שהיה לכלי שיט ערב תחילתן של תקנות אלה, אלא אם כן במחצית מכלי השיט שבבעלות מבקש הרישיון ולא פחות מאחד, אשר פועלים בתחום הנמל שבו הוא מבקש להפעילו, נתקיימו תנאי תקנה 16, ומבקש הרישיון המציא אישור ממומחה לנגישות כי נתקיימו בו תנאים אלה.

(ג) מנהל מינהל הספנות והנמלים במשרד התחבורה (להלן - מנהל המינהל) רשאי, מטעמים של בטיחות השיט ובהתייעצות עם הנציב גם מטעמים מיוחדים אחרים, לפטור מבקש רישיון מהוראות תקנה 16 כולן או מקצתן.

(ד) מנהל המינהל יכין תכנית להנגשת כלי השיט האמורים בתקנת משנה (ב).

16. כלי שיט נגיש

בכלי שיט נגיש יתקיימו כל אלה:

(1) סמל הנגישות הבין-לאומי, הותקן על הדפנות החיצוניות של כלי השיט, במקומות נראים לעין;

(2) הותקנה בו תאורה מתאימה לאנשים עם מוגבלות ראייה כמפורט בת"י 1918 חלק 4, פרט 2.8;

(3) מדרגות, מאחזי יד, בליטות ופתחים בכלי השיט סומנו בצבע צהוב על רקע הנוגד את סביבתו;

(4) בכלי שיט שיש בו הפרשי מפלס במעבר מהכניסה למקומות שהוקצו לאנשים הנעים בכיסא גלגלים, לאזורי השחייה ולשירותים (להלן - המעבר) יותקן ביניהם כבש כמפורט בתוספת הראשונה, אלא אם כן שוכנע מנהל המינהל כי לא ניתן להתקין כבש, אלא מעלון או מעלית, לפי הענין.

(5) לאורך המעבר יותקנו מאחזי יד; היו בכלי השיט מדרגות, יותקנו מאחזי היד משני צדיהן.

(6) במקומות הישיבה, סמוך למעברים, הוקצו וסומנו, כמפורט בפרטים 1, 2 ו-3 בתוספת השניה ובתוספת השלישית -

(א) בכלי שיט המורשה לפי רישיון השיט להסיע -

(1) עד 100 נוסעים - מקומות המיועדים לאנשים עם מוגבלות הנעים בכיסא גלגלים בשיעור של 5%

מכלל מקומות הישיבה בכלי השיט ולא פחות משני מקומות;

(2) מעל 100 נוסעים, מקומות נוספים על האמור בפסקה (1), בשיעור של 2% ממספר המקומות שמעל 100;

(ב) מקומות ישיבה לאנשים עם מוגבלות שאינם נעים בכיסא גלגלים, במספר שלא יפחת מ-2% ממספר

הנוסעים המותר לפי רישיון השיט ולא פחות מ-2 מקומות;

(ג) שני מקומות ישיבה לעיוורים המלווים בכלבי נחיה;

(7) הותקנו אמצעים להבטחת בטיחותם של אנשים עם מוגבלות בזמן השיט בים גלי, לרבות מאחזי יד, אמצעי

ריתום ועיגון, והומצא למנהל המינהל אישור על כך ממעבדה מוסמכת;

- (8) הדרך ממקום העליה לכלי השיט למקומות הישיבה שהוקצו כאמור בפסקה (6), לשירותים ולאזורים אחרים בכלי השיט, המשמשים את הנוסעים לפעילות הנובעת ממטרת ההפלגה, שאישר המנהל בהתייעצות עם הנציב (להלן - אזורי שהייה), תהיה כמפורט בתוספת השישית;
- (9) רצפת כלי השיט באזורי השהייה תהיה מחומר מונע החלקה;
- (10) הותקן שילוט כאמור בת"י 1918 חלק 4, פרק 2.2, להתמצאות בכלי השיט;
- (11) מותקן בו תא שירותים אחד לפחות שמתקיימים בו כל אלה:
- (א) הוא מאפשר לאדם הנע בכיסא גלגלים להיכנס אליו, לתמרן בתוכו לפי הצורך, להשתמש בכל מיתקני השירותים ולצאת ממנו באמצעות כיסא הגלגלים;
- (ב) הוא מאפשר פרטיות המקבילה לפרטיות המוענקת למשתמשים מהלכים;
- (ג) מותקנים בו מנעולי דלת, כפתורי קריאה נגישים, מוטות אחיזה וברזים המתאימים לשימושם של אנשים עם מוגבלות בידיים ואנשים הנעים בכיסא גלגלים, ואמצעים קוליים וחזותיים להתראה על מצבי חירום;
- (12) הותקנו בו אמצעים חזותיים וקוליים כמפורט בת"י 1918 חלק 4, המיידעים את הנוסעים על קיום מצב חירום, ולמסירת הודעות והסברים;
- (13) הותקן בו ריהוט לשימוש אנשים עם מוגבלות כמפורט בת"י 1918 חלק 1;
- (14) הותקן בו מיתקן הרמה.

17. נמל נגיש

- בנמל כהגדרתו בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971, ובמקום אחר שפוקדים אותו כלי שיט המסיעים נוסעים בשכר, יהיו:
- (1) מזח נגיש;
- (2) דרך גישה מהכניסה עד למזח הנגיש, העומדת בדרישות ת"י 1918 חלק 1, פרקים 2.8 ו-2.9.

18. מזח נגיש

- במזח נגיש יתקיימו כל אלה:
- (1) הוא משמש להעלאת נוסעים או הורדתם;
- (2) רוחב המזח, המרווח בין הקטעים השונים לאורכו ורוחב הדרך על המזח המובילה לכבש כלי השיט, יהיו כמפורט בתוספת השביעית;
- (3) קיים בו כבש שנתקיימו בו פרטים א' עד ו' בתוספת הראשונה או מיתקן הרמה אחר שנתקיימו בו פרטים 2 ו-3 בתוספת האמורה;
- (4) הותקנו בקרבתו שירותים נגישים העומדים בדרישות סעיף 8.13 בסימן ח' בתקנות התכנון והבניה.

19. סיוע לאנשים עם מוגבלות

- לאחר שאדם עם מוגבלות או מי מטעמו, הודיע לבעל כלי השיט על מועד הפלגתו לפחות 48 שעות מראש, ידאג בעל כלי השיט למתן ליווי מתאים לאותו נוסע במעבר מאולם הנוסעים בנמל או ממקום הכניסה למזח שפוקד אותו כלי השיט, אם לא היה באותו מקום אולם נוסעים, עד למקום הישיבה בכלי השיט וממנו עד לאולם הנוסעים או ליציאה מהמקום האמור.

פרק חמישי: רכבת ארצית

20. הפעלת רכבות ארציות נגישות

(תיקון התשע"ו)

- (א) בכל רכבת ארצית יהיה קרון נגיש אחד לפחות.
- (ב) ברכבת ארצית שיש בה קרונות שנכנסו לשימוש לראשונה לאחר תחילתן של תקנות אלה, יהיה קרון אחד לפחות שמותקנים בו שירותים נגשים כמפורט בפרק 2.5 בתקן u.i.c.

21. קרון נגיש

בקרון נגיש יתקיימו כל אלה:

- (1) בדפנוות החיצונית, ובדלת הכניסה מצדה החיצוני מימין, הותקן סמל הנגישות הבין-לאומי, כמפורט בפרט 1א, בתוספת השניה;
- (2) רוחב הדלת המיועדת לכניסה של אנשים הנעים בכיסא גלגלים, המעבר מהכניסה לקרון עד למקומות שהוקצו להם, והמקומות שהוקצו יהיו כמפורט בתקן u.i.c.;
- (3) בפתחי הכניסה והיציאה יותקנו, לכל רוחב הסף, פסי אזהרה;
- (4) מדרגות, מאחזי יד, בליטות ופתחים סומנו בצבע צהוב על רקע הנוגד את סביבתו;
- (5) מסעדי היד במושבים המיועדים לאנשים עם מוגבלות ניתנים להרמה ומסומנים בצבע צהוב;
- (6) משטח רצפת הקרון עשוי מחומר מונע החלקה;
- (7) סומנו והוקצו כאמור בפרטים 1ב, 2 ו-3 בתוספת השניה ובתוספת השלישית -
  - (א) שני מקומות לאנשים עם מוגבלות הנעים בלא כיסא גלגלים;
  - (ב) מקום ישיבה אחד לאדם עיוור המלווה בכלב נחיה;
  - (ג) שני מקומות ישיבה לאנשים עם מוגבלות הנעים בכיסא גלגלים כשלצד כל אחד מהם מקום ישיבה למלווה;
- (8) הותקנו בו אמצעים קוליים כמפורט בפרט 1 בתוספת השמינית, למתן מידע על התחנות שבקו הנסיעה ולהודעות חירום בזמן אמת;
- (9) הותקנו בו אמצעים חזותיים כמפורט בפרט 2 בתוספת השמינית, למתן מידע על התחנות שבקו הנסיעה.

22. קרון שנמצא בשימוש

- על אף האמור בתקנה 20(א), בקרון או בקרונות שהוכנסו לשימוש לפני תחילתן של תקנות אלה, יתקיימו תנאי תקנה 21(3) עד 6(6), 7(א) ו-8(ב) לפחות.

23. הזמנת קרונות חדשים

(תיקון התשע"ו)

קרון נוסעים או קרונות שיוזמן אצל יצרן רכבות ארציות לאחר תחילתן של תקנות אלה יהיה קרון נגיש.

24. סיוע לאדם עם מוגבלות

(תיקונים: התשע"ו, התשע"ז)

- (א) מפעיל רכבת ארצית יסייע לאדם המתנייד בכיסא גלגלים המבקש לנסוע ברכבת באמצעות הפעלת מיתקן הרמה בעלייה ובריידה מהרכבת, בהקדם האפשרי לאחר שנודע לו על הגעתו לתחנת רכבת ארצית, בכפוף, לתנועת הרכבות בפועל, לאילוצים ולהגבלות הנוגעים לתפעול הרכבת הארצית, ובהתחשב במועד הגעתו של האדם לתחנת הרכבת הארצית כאמור ביחס למועד היציאה המתוכנן של הרכבת המבוקשת, בכוח האדם המתאים המצוי באותה עת בתחנות המוצא והיעד, ובכך

שקיים מקום פנוי שאינו תפוס על ידי אדם אחר המתנייד בכיסא גלגלים בקרון נגיש ברכבת המבוקשת.

(ב) אדם המתנייד בכיסא גלגלים, המבקש להבטיח לעצמו סיוע בעלייה ובירידה מרכבת ארצית באמצעות הפעלת מיתקן הרמה או לשריין מקום בקרון נגיש (להלן - ההתאמות) במועד מבוקש, יודיע למוקד שירות של מפעיל הרכבת הארצית (להלן - המוקד) 7 שעות מראש לפחות על תחנת המוצא, מועד נסיעתו ויעדה; אדם כאמור הנוסע ברכבת ארצית במועדים קבועים, רשאי להודיע למוקד השירות מראש על מועדים קבועים כאמור.

(ג) התברר למוקד שיש מניעה לספק את ההתאמות עקב שינויים או תקלות לא צפויים, יודיע על כך המוקד למבקש ההתאמות כאמור בתקנת משנה (ב) בהקדם האפשרי, ואם יש לכך פתרון חלופי, יציע מטעם מפעיל הרכבת הארצית פתרון כזה.

(ד) מפעיל רכבת ארצית ילווה אדם עיוור בעלייה לקרון ובירידה ממנו, אם הגיע לתחנת רכבת כאמור בתקנת משנה (א), וביקש זאת, או מסר הודעה מראש לפי תקנת משנה (ב).

24. דיווח לוועדת העבודה הרווחה והבריאות

(תיקון התשע"ז)

בפרקי זמן שלא יעלו על חמש שנים ידווח המנהל לעניין מסילת ברזל ארצית שמונה לפי סעיף 2א לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972, לוועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת (בתקנה זו - הוועדה), אם לדעתו ניתן לקצר את פרק הזמן הנקוב בתקנה 24(ב) או שאין לקצרו, וכן את הנימוקים לכך; דיווח ראשון לעניין תקנה זו יוגש לוועדה לא יאוחר מיום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

26-

25.

(בוטלו).

פרק חמישי 1: רכבת מקומית

26. הפעלת רכבת מקומית נגישה

(תיקון התשע"ו)

לא תופעל רכבת מקומית אלא אם כן היא רכבת מקומית נגישה.

26. ב. רכבת מקומית נגישה

(תיקון התשע"ו)

ברכבת מקומית נגישה יתקיימו כל אלה:

- (1) בחזית הקרון הראשון, מאחורי הקרון האחרון ובדופנות כל הקרונות הפונים לרציף בסמוך לדלתות הכניסה, יצינו שם הקו, מספרו ויעדו בספרות ואותיות בניגוד חזותי לרקע ויתקיימו בהם דרישות פרק 1 בתוספת השמינית 1, אם הרכבת המקומית עוצרת בתחנה שעובר בה יותר מקו אחד;
- (2) יותקנו בה מערכות חיצוניות של אות קולי וחזותי המקדימים את פתיחת הדלתות וסגירתן או סימן מאתר לפי חלק 6 בת"י 1918; האות הקולי יופק בעוצמה כאמור בפרט 2 בתוספת השמינית 1 ויהיה בצליל שונה או במקצב שונה בעת פתיחת הדלתות ובעת סגירתן; דלת הקרון תובחן מן הרקע שלה על ידי ניגוד חזותי לפי חלק 6 ואות שמע לפי חלק 4; אם בתחנה עובר יותר מקו אחד - יצוין יעד הרכבת באופן קולי וחזותי בעת

- עצירת הרכבת, ואולם ניתן שיעד הרכבת כאמור יצוין בתחנת הרכבת המקומית; לחצן הפעלה לפתיחת דלת הקרון יסומן בניגוד חזותי לפי חלק 6 ומישושי - גובה התבליט לא יפחת מ-0.6 ס"מ, יצוין בסמלול המציין שזהו לחצן הפעלה, ומסביבו תהיה טבעת בקוטר של 6 ס"מ לפחות בניגוד חזותי לרקעו כאמור;
- (3) אותות מערכות ההתרעה על מצבי חירום, פתחי יציאת החירום וכל מערכת התרעה וחירום אחרת ברכבת המקומית יהיו שמיעתיים וחזותיים כאמור בת"י 1918 חלק 4;
- (4) מערכת קשר פנימית לחירום שתותקן בגובה שבין 80 ס"מ לבין 120 ס"מ מרצפת הקרון ושתעמוד בדרישות ת"י 1918 חלק 4 לשימוש הנוסעים כך שיתאפשר קשר סביר בין הנוסעים לבין הנהג;
- (5) בכל קרון תהיה מערכת כריזה פנימית אוטומטית שתודיע בקצב איטי וברור לקראת העצירה ליד הרציף על התחנה הקרובה, ואחרי היציאה מהתחנה על התחנה הבאה, ובלבד שהמרחק בין התחנות עולה על 1 קילומטר, ושילוט אלקטרוני של שמות התחנות שבקו הנסיעה, והיעד הסופי, כמפורט בפרט 2 בתוספת השמינית 1;
- (6) בכל אחד מצדי הקרון יותקנו שתי דלתות לפחות המיועדות לכניסה וליציאה של אדם המתנייד בכיסא גלגלים (להלן - דלתות נגישות) שרוחבן לא יפחת מ-100 סנטימטרים, ויאפשר לו מעבר חופשי בה וממנה למקום הישיבה המיועד לאדם המתנייד בכיסא גלגלים;
- (7) בסמוך לדלת הנגישה יותקן סמל הנגישות הבין-לאומי לפי חלק 4 לת"י 1918, והכניסה תצוין ככניסה נגישה לאדם הנע בכיסא גלגלים;
- (8) המרווח האופקי שבין סף הקרון בדלת הנגישה לבין הרציף לא יעלה על 50 מילימטרים; המרווח האנכי המרבי שבין סף הקרון בדלת הנגישה לבין הרציף יהיה בין 35 מילימטרים מעל הרציף ובין 16 מילימטרים מתחת לרציף; סף הכניסה לקרון בדלת נגישה יהיה בעל שיפוע ומבנה התואם את דרישות ת"י 1918 חלק 3.1, בסעיף 2.2, או כזה שיאפשר כניסה ויציאה של אדם הנע בכיסא גלגלים כפי שיורה המנהל לעניין מסילת ברזל מקומית שמונה לפי סעיף 2א לפקודת מסילות הברזל (להלן - המנהל), לבעל היתר הפעלה לפי סעיף 46ד לפקודת מסילות הברזל ((להלן - בעל היתר הפעלה)), לאחר התייעצות עם הנציב;
- (9) הותקן בה אמצעי לגישור בין הדלתות הנגישות לבין המדרכה או הרציף, יופעל אמצעי הגישור באופן אוטומטי עם היפתח הדלתות;
- (10) בפתחי כניסה ויציאה בכל דלת, יותקן פס אזהרה ברוחב של 5 סנטימטרים לפחות לכל רוחב הסף, שיהיה בניגוד חזותי לרצפת הקרון לפי ת"י 1918 חלק 6; פתחי היציאה והכניסה בקרונות יובחנו בניגוד חזותי, לפי ת"י 1918 חלק 6;
- (11) הדרך המובילה מן הדלת הנגישה אל המקומות המיועדים לאנשים עם מוגבלות תהיה בלא מדרגות ופנויה ממכשולים; ליד המקום המיועד לכיסא גלגלים תהיה רחבת היערכות פנויה ממכשולים, המאפשרת לבצע סיבוב בקוטר של 150 סנטימטרים;
- (12) דלתות שקופות יסומנו בסימני אזהרה בשני צבעים בניגוד חזותי זה לזה לפי ת"י 1918 חלק 4;
- (13) משטח רצפת הקרונות יהיה מחומר מונע החלקה;
- (14) יותקנו בכל קרון -
- (א) מאחזי יד שסייעו לאדם עם מוגבלות בכניסה לרכבת המקומית, בתנועה בתוכה וביציאה ממנה, ויאפשרו לו להיתמך בהם בעת תנועתו ובעת עמידתו;
- (ב) מאחזי יד אנכיים ואופקיים, על דופן הקרון סמוך למקום שהוקצה לאנשים הנעים בכיסא גלגלים, בטווח אחיזה, כמפורט בפרט 3 בתוספת השמינית 1;
- (15) מאחזי יד יהיו בניגוד חזותי לסביבתם ויהיו בהתאם למפורט בפרט 3 לתוספת השמינית 1;

- (16) בליטות העשויות להוות מכשול יסומנו כאמור בחלק 1 ו-6 לת"י 1918 לענין הניגוד החזותי;
- (17) יוקצו מקומות לפי התוספת השלישית, שיסומנו בהתאם לפרטים 1, ב, 2 ו-3 בתוספת השנייה, כמפורט להלן:
- (א) ארבעה מקומות לאנשים עם מוגבלות הנעים בלא כיסא גלגלים, מתוכם מקום ישיבה אחד לאדם המלווה בחיית שירות, בקרבת הדלת שיסומנו;
- (ב) שני משטחים לפחות לאנשים עם מוגבלות הנעים בכיסא גלגלים בגודל 80×120 סנטימטרים כל אחד;
- (18) שלטים בקרון המתייחסים לשם התחנה הקרובה והתחנה הבאה יהיו כמפורט בפרט 1 בתוספת השמינית 1; שם תחנת העצירה הקרובה יוצג בקצב מובן בתוך הקרון מיד לאחר עזיבת התחנה הקודמת וזמן סביר לפני עצירת הקרון בתחנה הבאה, וככל האפשר באותו זמן של הכריזה הקולית;
- (19) לחצן לקריאת חירום יצוין בסמלול המציין שזהו לחצן לקריאת חירום; סימון הלחצן יהיה לפי הוראות חלק 4 לת"י 1918, וימוקם במקום נגיש לאנשים הנעים בכיסא גלגלים, בגובה שבין 85 ל-120 סנטימטרים מרצפת הקרון, ויהיה מסומן בניגוד חזותי לסביבתו;
- (20) לא יודבקו מדבקות על חלונות הקרון באופן שיסתירו את הנראה מחוץ לקרון לאדם העומד או היושב בתוך הקרון;
- (21) לא יותקנו מסגרות לרוחב החלון באופן שיסתירו את הנראה מחוץ לקרון לאדם היושב בקרון.

26ג. תחנת רכבת מקומית

(תיקון התשע"ו)

- (א) הדרך מן המדרכה הסמוכה לתחנת רכבת מקומית עד לרציף וממנו אל הכניסה לרכבת המקומית, תהיה דרך נגישה לפי ת"י 1918 חלק 2.
- (ב) על תחנת רכבת מקומית שעל פני הקרקע תחול התוספת השמינית 1, לפי העניין - אם תחנת הרכבת האמורה אינה מצויה במבנה או במיתקן מרכזי, ועל תחנת רכבת מקומית תת-קרקעית או תחנת רכבת מקומית שעל פני הקרקע המצויה במבנה או במיתקן מרכזי יחולו הוראות התוספת התשיעית, למעט פרט 9 בה - ככל שהוראות כאמור אינן סותרות פרק זה ואת הוראות חלק ח 1 בתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה; ברציף של תחנה יותקן סימן מאתר, כמשמעו בתקנות התכנון והבנייה ולפי ת"י 1918 חלק 6, לדלתות הנגישות ובניצב למסלול ההליכה עד קרבת דלתות הקרון.
- (ג) הוצבה בתחנת רכבת מקומית עמדת בידוק, תחול תקנה 37 לתקנות התאמות נגישות לשירות.

26ד. השלמת הוראות טכניות על ידי המנהל

(תיקון התשע"ו)

- (א) בהעדר הוראות טכניות מתאימות בת"י 1918 לביצוע התאמת נגישות שהחובה לבצעה נקבעה בתקנות אלה, רשאי המנהל, בהתייעצות עם הנציב, לתת לבעל היתר הפעלה הוראות טכניות לביצועה, לשם הבטחת נגישות לאנשים עם מוגבלות.
- (ב) הוראות טכניות של המנהל שניתנו כאמור, יפורסמו במדור מיוחד למטרה זו באתר האינטרנט של משרד התחבורה בכתובת www.he.mot.gov.il, ויימצאו במשרד התחבורה לעיון הציבור בעת שהם פתוחים לציבור; תחילתן של ההוראות תהיה 120 ימים מיום פרסומן והמנהל יפרסם את תחולתן לפי שיקול דעתו.

26ה. מדידת החזרות אור

(תיקון התשע"ו)

מדידת החזרות אור לצורך קביעת ניגוד חזותי ברכבת מקומית לפי פרק זה, תבוצע בידי מי שעבר הכשרה לפי תכנית שהורה הנציב; תכנית כאמור תפורסם באתר האינטרנט של הנציבות ותימצא במשרדי הנציבות לעיון הציבור בעת שהם פתוחים לציבור.

פרק שישי: מיתקן מרכזי לנוסעים

27. נגישות מיתקן מרכזי לנוסעים

(א) במיתקן מרכזי יתקיימו הדרישות המפורטות בתוספת התשיעית.
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), הוראות סעיפים 5א ו-ג בתוספת התשיעית לא יחולו על מיתקן מרכזי שבנייתו הסתיימה לפני תחילתן של תקנות אלה.
(ג) המנהל הכללי של משרד התחבורה בהתייעצות עם הנציבות והועדה המחוזית לתכנון ולבניה הנוגעת לענין, רשאי לפטור מיתקן מרכזי שבנייתו החלה לפני תחילתן של תקנות אלה מהוראות התוספת התשיעית כולן או מקצתן.

28. מסירת מידע

(א) מידע הניתן לציבור במיתקן מרכזי על לוחות זמנים, יעדי נסיעה, נגישות קווי שירות באוטובוסים, רכבות, כלי שיט או כלי טיס וכיוצא בזה, ימסר גם באמצעות טלפון ופקס ויופק גם בכתב מוגדל.
(ב) בעמדת מודיעין, קופה או עמדת שירות מאוישת במיתקן מרכזי, ימצאו נייר וכלי כתיבה לשימוש אנשים בעלי לקות שמיעה.

פרק שביעי: שונות

29. מידע לציבור

(תיקון התשע"ו)

(א) בעל רישיון קו שירות עירוני יפרסם, אחת ל-6 חודשים, בשלושה עיתונים יומיים לפחות שאחד מהם הוא בשפה הערבית, את פירוט קווי השירות העירוניים שהוא מפעיל בהם אוטובוסים נגישים.
(ב) רכבת ישראל תפרסם בלוחות הזמנים, החל בלוח הזמנים הראשון שיפורסם לאחר תחילתן של תקנות אלה, את הרכבות שבהן מצוי קרון נגיש ואת רשימת תחנות הרכבת הארצית הנגישות.
(ג) בעל כלי שיט יפרסם בלוחות הזמנים של ההפלגות שהוא מבצע, מידע על כלי השיט הנגישים שהוא מפעיל.

30. תחילה ותחולה

(א) תחילתן של תקנות אלה, למעט תקנות 4, 6(ב) ו-ג, 11(א), 15 ו-20(א), ולמעט תקנות 17(1), 27 ו-28 לענין מזח או מיתקן מרכזי, בהתאמה, שבנייתם או שיפוצם הסתיימו לפני יום התחילה - שישה חודשים מיום פרסומן (להלן - יום התחילה).
(ב) תחילתה של תקנה 4, שנתיים מיום התחילה.
(ג) תחילתה של תקנה 6(ב) ו-ג, לפי התכנית האמורה בתקנה 7 ולא יאוחר מ-10 שנים מיום התחילה.
(ד) תחילתה של תקנה 11(א) שנתיים מיום התחילה אולם בתקופה של שבע שנים מיום התחילה היא תחול על אחד מכל שני כלי טיס חדשים בלבד.
(ה) תחילתה של תקנה 15 שנתיים מיום התחילה, אולם הוראת תקנת משנה (א) בה תחול בתקופה של שבע שנים מיום

התחילה על אחד מכל שני כלי שיט חדשים בלבד.

(i) תחילתה של תקנה 17(1) לענין מזח שבנייתו או שיפוצו הסתיימו לפני יום התחילה, 4 שנים מיום התחילה.

(z) הוראות תקנה 20(א) יחולו על -

(1) מחצית מרכבות הנוסעים - שלושה חודשים מיום התחילה;

(2) שני שלישי מרכבות הנוסעים - לא יאוחר משנתיים מיום התחילה;

(3) כל רכבות הנוסעים - לא יאוחר מעשר שנים מיום התחילה.

(ח) תחילתן של תקנות 27 ו-28 -

(1) לענין מיתקן תחבורתי שבנייתו הסתיימה לפני תחילתן של תקנות אלה, לפי התכנית האמורה בתקנה 7

ולא יאוחר מ-10 שנים מיום התחילה;

(2) לענין בית נתיבות בנמל תעופה או בנמל שבנייתם הסתיימה לפני תחילתן של תקנות אלה, חמש שנים

מיום התחילה;

(3) לענין תחנות רכבת שבנייתן הסתיימה לפני תחילתן של תקנות אלה:

(א) ארבע שנים מיום התחילה - על מחצית מתחנות הרכבת;

(ב) לא יאוחר משש שנים מיום התחילה - על 80% מתחנות הרכבת;

(ג) לא יאוחר משמונה שנים מיום התחילה - על כל תחנות הרכבת.

תוספת ראשונה

(תקנות 1, 16(4) ו-18(3))

מיתקן הרמה

1. כבש -

א. הוא בעל משטח המגשר בין מישור אחד למישור שני.

ב. כושר הנשיאה שלו לא יפחת מ-250 ק"ג.

ג. משטח המיתקן יהיה עשוי מחומר מונע החלקה.

ד. רוחבו לא יפחת מ-90 ס"מ ואם אורכו עולה על 2 מטרים רוחבו לא יפחת מ-110 ס"מ.

ה. רוחב משטח הנשיאה שלו לא יפחת מ-90 ס"מ.

ו. השיפוע המרבי של כבש במצב הפעלה לא יעלה על 12%.

2. מיתקן הרמה אחר -

א. פרט 1א עד ה.

ב. אמצעי לעצירת מהלך פתיחתו.

ג. מנגנון אוטמטי לעצירה מיידית של פעולתו, כשייתקל בעצם המתנגד בכוח של 15 ק"ג ומעלה.

ד. אפשרות להפעלה ידנית במקרה של תקלה במנגנון הפעלה.

ה. מעקה שימנע החלקה או נפילה ממנו.

3. במיתקן הרמה אנכי יהיה שטח משטח נשיאה שלא יפחת מ-80 ס"מ על 120 ס"מ.

4. בכלי שיט, תוקצה בכניסה למיתקן ההרמה וביציאה ממנו, משני צדדיו, רחבת היערכות לנוסע הנע בכיסא גלגלים,

שמידותיה 130 ס"מ על 170 ס"מ או 150 ס"מ על 150 ס"מ.

תוספת שניה

סימונים ושילוט

מקום ההתקנה ומידות הסמלים:

באוטובוסים, בכלי שיט, בקרונות רכבת ארצית ובקרונות רכבת מקומית:

1. סמל הנגישות הבין-לאומי יותקן:

א. על הדפנות החיצוניות בצד הפונה למדרכה או לרציף, ליד דלת הכניסה המיועדת לעליית אדם הנע בכיסא גלגלים מימינה או על הדלת.

ב. על הדופן הפנימית של כלי התחבורה, סמוך למקום שהוקצה לאדם המתנייד בכיסא גלגלים, במקום נראה לעין ושאינו מוסתר על ידי היושבים.

2. במקומות הישיבה שהוקצו לאנשים עם מוגבלות הנעים בלא כיסא גלגלים יותקן סמל הנגישות הבין-לאומי או סמל נגישות לאדם עם מוגבלות ראייה, בהתאמה, במידת האפשר במרכז החלק העליון של גב המושב, או במקום נראה לעין על הדופן ליד שורת המושבים שבה הוקצה המקום.

3. על הדופן הפנימית של אוטובוס, כלי שיט, קרון רכבת ארצית או קרון רכבת מקומית, במקום שיועד לכיסא גלגלים, יותקן שלט "אזור מיועד לאדם בכיסא גלגלים".

4. שילוט נוסף באוטובוס וברכבת מקומית:

א. סמל הנגישות הבין-לאומי יותקן בגובה שלא יפחת מ-50 ס"מ מעל פני הדרך ולא יעלה על 150 ס"מ מעליה, במקומות אלה:

(1) על הדלת המיועדת לעליית אדם בכיסא גלגלים או על הדופן הימנית החיצונית של האוטובוס בקרבת אותה דלת;

(2) בחזית האוטובוס ומאחוריו, בצד ימין סמוך לפנסים.

ב. מספר קו השירות ויעדו של האוטובוס:

(1) שלט מספר הקו ויעד הנסיעה יותקן בחזית האוטובוס, ושלט מספר הקו יותקן גם בצד האוטובוס הפונה

למדרכה ומאחוריו; השלטים יותקנו מאחורי חלון שקוף ויוארו בזמן תאורה;

(2) גובה הספרות לא יפחת מ-18 ס"מ;

(3) הספרות והאותיות יתאימו לת"י 1918 חלק 4 סעיף 2.2.4.3.

5. שילוט תחנת אוטובוס:

א. שלטי מדבקה יודבקו זה מתחת לזה על דופן סככה, החל בפינה העליונה הרחוקה משפת המדרכה.

ב. שלט מדבקה יהיה דו צדדי, לכל קו בנפרד, מחומר שאינו מבריק ועמיד בתנאי חוץ, שמידת כל אחת מצלעותיו 20 ס"מ לפחות, ויפורטו בו מספר הקו ויעדו.

ג. הכיתוב בשלטים יהיה דו צדדי, בצבע שחור לא מבריק על רקע צהוב.

ד. הספרות יתאימו לת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.2.4.3.

ה. גובה האותיות יהיה 25 מ"מ ורוחבן 5 מ"מ לפחות.

ו. שלט מישוש המיועד לאדם עיוור או כבד ראייה ובו יפורטו מספר הקו ויעד הנסיעה, לכל קו בנפרד, וכן מספר הקו

בכתב ברייל, יוצמד לעמוד התחנה או לדופן הסככה מצדה החיצוני, הפונה לכיוון הנסיעה בצד הקרוב לשפת

המדרכה, כמפורט להלן:

- (1) אותיות וספרות יובלטו בבליטה של 0.8 מ"מ לפחות מפני השלט ובגובה של 12 מ"מ לפחות;
- (2) הפרופיל המובלט של הכיתוב יהיה בחתך עגול או טרפזי;
- (3) השלט יוצב בגובה שבין 120 ס"מ ל-150 ס"מ מעל פני הקרקע;
- (4) השלט יהיה מחומר פלסטי או ממתכת, עמיד בתנאי חוץ.

6. שילוט בקרון:

- א. גובה השלטים יהיה מ-120 עד 150 ס"מ מהרצפה.
- ב. צבע הספרות והאותיות צהוב.
- ג. עיצוב האותיות והספרות יהיה לפי סעיף 2.2.4.3 בת"י 1918 חלק 4.

תוספת שלישית

(תקנות 5(9) ו-10(10), 16(6), 21(7) ו-26ב(19))

הקצאת מקומות

1. שטח מקום לכלב נחיה של עיוור לא יפחת מרוחב של 60 ס"מ ואורך של 110 ס"מ.

2. מקום לכיסא גלגלים:

- א. שטח המקום לא יפחת מרוחב של 80 ס"מ ואורך של 120 ס"מ.
- ב. הותקנו במקום מושבים מתקפלים המיועדים לשימוש כלל הנוסעים, לא יקטן שטח המקום, כאשר המושבים מקופלים, מהשטח האמור.
- ג. המרחק בין הקצה הקדמי של המושב לבין כל עצם שלפניו במקומות הישיבה שהוקצו לאנשים עם מוגבלות לא יפחת מ-
1. 25 ס"מ באוטובוס עירוני ובקרון נגיש;
2. 45 ס"מ ב-2% מכלל מקומות הישיבה בכלי שיט, שהוקצו לאנשים עם מוגבלות ו-25 ס"מ בשאר המקומות.

תוספת רביעית

(תקנה 5(10))

עיגון כיסא גלגלים באוטובוס

1. מצב הישיבה יהיה עם הגב לכיוון הנסיעה; משענת גב שתשמש לבלימת הכוחות המופעלים בשעת עצירה שתעמוד בעומס של 250 ק"ג לפחות, כאשר האוטובוס מאט מהירות מ-50 קמ"ש למצב עמידה בשיעור האטה של 5 מ' לשנייה לפחות.
2. מאחזי יד, רתמת קשירה, חגורת בטיחות או אמצעי אחר לצורך עיגון כיסא גלגלים ממונע וכיסא גלגלים אחר, להבטחת יציבותו בעת נסיעה או בלימת האוטובוס, מאושרים בידי מעבדה מוסמכת, בתיאום עם הנציבות.
3. על דופן האוטובוס מותקנים מאחזי יד אופקי ואנכי בטווח אחיזה של הנוסע הנע בכיסא גלגלים.
4. אורך המוט האופקי לא יפחת, מ-80 ס"מ והוא יותקן בגובה שבין 75 ס"מ ל-95 ס"מ מרצפת האוטובוס; אורך המוט האנכי לא יפחת מ-120 ס"מ, וקצהו התחתון יהיה בגובה שבין 80 ס"מ ל-100 ס"מ מעל רצפת האוטובוס.

תוספת חמישית

(תקנה 6)

תחנת אוטובוס וסככת המתנה לאוטובוס

1. הדרך מהמדרכה הסמוכה לסככת המתנה לתוך הסככה, וממנה לרחבת ההיערכות, תעמוד בדרישות ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.8.

2. מידות התחנה והסככה:

- א. תחנה וסככת המתנה יתאימו לדרישות ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.9.
- ב. שטח מקום ההמתנה לאדם הנע בכיסא גלגלים, בסככת המתנה, לא יפחת מ-120 ס"מ על 80 ס"מ.
- ג. רוחב המעבר הפנוי בחזית הסככה ועד לשפת המדרכה לא יפחת מ-110 ס"מ.
- ד. 1. מידות רחבת ההיערכות לא יפחתו מ-250 ס"מ לאורך המדרכה ומ-200 ס"מ לרוחבה.
2. מסגרת הרחבה תסומן בפס בצבע כחול ברוחב של 8 ס"מ לפחות צמוד לדופן סככת המתנה שבצד הפונה לכיוון שממנו מגיע האוטובוס. הוצב בתחנה עמוד בלבד, תסומן המסגרת במרחק של 5.5 מטרים מהכיוון שממנו מגיע האוטובוס.

תוספת שיטית

(תקנה 16(8))

כלי שיט

1. כניסה ויציאה לכלי השיט וממנו:

- א. במעקה כלי השיט יותאם מקום לחיבור כבש לכלי השיט.
- ב. רוחב פתח הכניסה לא יפחת מ-130 ס"מ.
- ג. הרווח במפגש בין קצה הכבש לרציף ולסיפון לא יעלה על 20 מ"מ.
- ד. משני צדי הכבש יהיו מאחזי יד קשיחים ונוחים לאחיזה בגובה שבין 90 ס"מ ל-100 ס"מ ובגוון הנוגד את סביבתם.

2. דרך נגישה בתוך כלי השיט:

- א. רוחב המעבר מהכניסה למקומות שהוקצו לאנשים הנעים בכיסא גלגלים, לאזורי השהייה ולשירותים (להלן - המעבר) לא יפחת מ-130 ס"מ; היתה בכלי השיט, בשל מבנהו, מניעה במקום מסוים על ציר המעבר, אפשר שהרוחב יהיה לפחות 80 ס"מ, ובלבד שאורכו של ציר המעבר לא יעלה על 5 מ';
- ב. בכלי שיט שיש בו מניעה, בשל מבנהו, להרחבת המעבר ל-130 ס"מ, רוחב המעבר לא יפחת מ-100 ס"מ;
- ג. בקצות המעברים יהיה מרחב תנועה לנוסע הנע בכיסא גלגלים בשטח של 130 ס"מ על 170 ס"מ או 150 ס"מ על 150 ס"מ;
- ד. שיפוע המעבר לא יעלה על 8%;
- ה. רוחב הפתחים במעבר לא יפחת מ-80 ס"מ;
- ו. במעבר שרוחבו מפורט להלן בטור א' יהיה הרוחב המזערי של פתח המותקן בו, כמפורט בטור ב', כדי לאפשר לאדם הנע בכיסא גלגלים לבצע פניה של 90 מעלות ממעבר או מסדרון לפתח:

טור א'	טור ב'
רוחב המעבר בס"מ	רוחב מזערי של הפתח
110 ל-120	בס"מ
90	90

100	בין 100 ל-110
130	בין 80 ל-100

ז. היה גובה סף פתח המעבר מעל 6 מ"מ, יותקן כבש ששיפועו לא יעלה על 10% בין המעבר לפתח. הכבש שבצמוד לפתח יכול שיהיה נייד.

תוספת שביעית

(תקנה 18)

מזח נגיש

1. המרווח בין הקטעים השונים במזח לא יעלה על 2 ס"מ; עלה המרווח בין הקטעים על 2 ס"מ, יותקן כיסוי על הרווח שיאפשר מעבר בטוח.

2. רוחב המזח לא יפחת מ-160 ס"מ.

3. רוחב הדרך על המזח המובילה לכבש כלי השיט לא יפחת מ-130 ס"מ.

תוספת שמינית

(תקנה 21(8) ו-9)

רכבת ארצית

1. מערכת הכריזה בקרון תפיק שמע בעוצמה הגבוהה ב-15 דציבלים לפחות מרמת הרעש הסביבתי.

2. האמצעים החזותיים למסירת מידע לנוסעים יותקנו באופן המאפשר ראייה נוחה ממרבית מקומות הישיבה או העמידה בקרון.

תוספת שמינית 1

(תקנות 26ב(1) עד (3), (5), (15), (16), (18) ו-19) ו-26ג)

רכבת מקומית

א. התאמות בקרון רכבת מקומית

1. שילוט בקרון - יחולו הוראות ת"י 1918 חלק 4 וכן יוצג בו מידע תחבורתי בלבד;

2. כריזה - מערכת הכריזה תהיה בהתאם לת"י 1918 חלק 4 ותפיק שמע בעוצמה ברמה סבירה, כך שכלל הציבור יכול לשמוע;

3. מאחזי יד

א. מאחזי יד אופקיים יותקנו בגובה שבין 75 ל-100 סנטימטרים מרצפת הקרון; אורכם של חלק ממאחזי היד האופקיים לא יפחת מ-80 סנטימטרים;

ב. הקצה התחתון של מאחזי היד האנכיים יותקן באופן שיאפשר אחיזה החל בגובה שבין 80 סנטימטרים ל-100 סנטימטרים מרצפת הקרון ואורכם של חלק ממאחזי היד האנכיים לא יפחת מ-80 סנטימטרים; מאחזי היד יהיה בניגוד חזותי לרקע, ובגוון אחיד;

4. לחצני פתיחת דלתות - לחצני פתיחת דלתות ימוקמו בגובה שבין 85 ל-120 סנטימטרים מרצפת הקרון או מפני הרציף, בהתאמה.

ב. התאמות בתחנת רכבת מקומית

1. סככת המתנה - הדרך מהמדרכה הסמוכה לסככת המתנה לתוך הסככה, תעמוד בדרישות ת"י 1918 חלק 1 סעיפים 2.7 ו-2.9, וחלק 2 סעיף 2.6.

2. מידות התחנה והסככה

א. שטח מקום ההמתנה לאדם הנע בכיסא גלגלים, בסככת המתנה, לא יפחת מ-120 × 80 סנטימטרים, ויהיו בתחנה שני מקומות המתנה;

ב. רוחב המעבר הפנוי בחזית הסככה עד שפת המדרכה או עד שפת הרציף לא יפחת מ-110 סנטימטרים.

3. שילוט בתחנה - יחולו הוראות ת"י 1918 חלק 4.

תוספת תשיעית

(תקנה 27)

מיתקן מרכזי

בתוספת זו, "כלי תחבורה" - אוטובוס, רכבת ארצית ורכבת מקומית, כלי טיס או כלי שיט.

נגישות הסביבה שמחוץ למבנה והמבנה

כניסה נגישה ודרך נגישה:

1. א. הכניסה למיתקן המרכזי תתאים לדרישות סעיפים 2.2, 2.3 ו-2.4 בת"י 1918 חלק 2 (להלן - כניסה נגישה).
- ב. דרך נגישה כהגדרתה בסעיף 2.8 בת"י 1918 חלק 1 (להלן - דרך נגישה), תחבר בין תחנות שבקרבת המיתקן המרכזי והמשמשות אמצעי תחבורה אחרים, לבין מעברי החציה המובילים למיתקן המרכזי, לחניה ולכניסה הנגישה, וכן בין הכניסה הנגישה לבין הרציפים, המעלית, המקומות במבנה המשמשים למתן שירות של תחבורה ציבורית ובכלל זה המודיעין, ודלפקי השירות, השירותים הציבוריים והחנויות, וכן בין הרציפים שבו.
- ג. הדרך הנגישה תהיה חופשית ממכשולים ותעמוד בדרישות סעיף 2.9 בת"י 1918 חלק 1.
- ד. בשולי הדרך הנגישה יותקן פס מוביל רצוף, במרקם ובגוון המנוגדים לאלה של המשטח הסמוך לו וברוחב שבין 20 ס"מ לבין 30 ס"מ. היו במיתקן מרכזי חנויות, לא יותקן פס מוביל אל אותן חנויות.
- ה. מדרכות הנמצאות בשטח המיתקן המרכזי, יעמדו בדרישות סעיף 2.6 בת"י 1918 חלק 2.
- ו. עלה הפרש הגובה בין מפלסים בכניסה למיתקן המרכזי או בתוכו על 300 ס"מ, תותקן מעלית כמפורט בסעיף 8.11 בחלק ח' בתקנות התכנון והבניה לגישור ביניהם.
- ז. במיתקן מרכזי שבנייתו הסתיימה לפני תחילתן של תקנות אלה, ניתן להתקין מעלון אנכי לגישור על הפרש גבהים של עד 150 ס"מ; המעלון האנכי יעמוד בדרישות תקן ישראלי 2252, חלק 1, פרק "מעלון אנכי". במיתקן מרכזי אחר, יותקנו מעלית או כבש כמפורט בסעיף 2.3.1 בת"י 1918 חלק 2.
- ח. כניסה נגישה, וכן דרך נגישה או חלקה, המתפצלים מהדרך הרגילה, יסומנו בסמל הנגישות הבין-לאומי, כמפורט בחלק א' בתוספת הראשונה.
1. ברכבת מקומית, נקבעו כניסה ויציאה נפרדות בתחנות סגורות או מגודרות - יותקן בהן שלט הכוונה קולי ביציאה.
- ט. במעבר חציה שבתחום המיתקן המרכזי, יותקן התקן להשמעת אות קולי בזמן חציית הולכי רגל.

רוחב רציף ושיפוע:

- 3.² א. בתחנת רכבת ארצית ובתחנת רכבת מקומית תת-קרקעית - רוחב הרציף החופשי ממכשולים ושיפועו יעמדו בדרישות סעיף 2.8 בת"י 1918 חלק 1, אולם רוחבו החופשי ממכשולים לא יפחת מ-160 ס"מ; לאורך מקטעים שאורכם אינו עולה על 60 ס"מ כל אחד, למעט לפני פתח או פניה, יכול שרוחב הרציף החופשי ממכשולים לא יפחת מ-110 ס"מ.
- ב. במיתקן תחבורתי רוחב הרציף המשרת קו אוטובוס עירוני, החופשי ממכשולים ושיפועו, יהיו כמפורט בסעיף 2.8 בת"י 1918 חלק 1, ובלבד שבמקום המיועד לעלייתו של אדם הנע בכיסא גלגלים לאוטובוס או לירידתו ממנו,

תוקצה רחבת היערכות, כמפורט בפרט 2 בתוספת ההמישית.

סימון שפת רציף בתחנת רכבת ארצית ובתחנת רכבת מקומית תת-קרקעית:

4. א. שפת הרציף המקבילה לפסי הרכבת בתחנת רכבת ארצית ובתחנת רכבת מקומית תת-קרקעית תסומן לכל אורכה בפס בצבע צהוב או לבן על רקע הנוגד את סביבתו, ברוחב שבין 13 ס"מ ל-15 ס"מ.
- ב. במרחק שבין 55 ס"מ ל-60 ס"מ משפת הרציף ולכל אורכו, יותקן משטח אזהרה בעל מרקם המנוגד למרקם המשטח הסמוך לו וברוחב שבין 20 ס"מ ל-40 ס"מ.
- ג. בתחנת רכבת מקומית תת-קרקעית יותקנו סימני אזהרה לפי סעיף 2.9.2 לת"י 1918 חלק 2, ואולם מסיבות הנדסיות, לרבות מסיבות של חוסר מקום על הרציף ובאישור מורשה מבנים, תשתיות וסביבה יחולו הוראות אלה: מקצה הרציף עד למרחק שבין 13 עד 15 סנטימטרים ממנו, ולכל אורכו, יותקן משטח אזהרה בצבע הנוגד את סביבתו לפי ת"י 1918 חלק 6, ובמרחק שבין 35 ובין 50 סנטימטרים משול הרציף יותקן משטח אזהרה שני מישושי לפי ת"י 1918 חלק 6 ברוחב שבין 35 סנטימטרים ל-45 סנטימטרים ובמקביל לראשון, והכול למעט אם קיים במקום קיר או מחיצה החוצצים בין הרציף לבין הרכבת המקומית; הותקנה חציצה בין רציף התחנה לבין שאר חלקי התחנה - לא תחול חובה להתקין ברציף משטח אזהרה.

מדרגות ומרררות נעות:

5. א. המדרגות בתחנה יעמדו בדרישות סעיף 2.4 בת"י 1918 חלק 2.
- ב. גרמי מדרגות יהיו חסומים בצדם האחורי ומתחתם למעבר עוברים ושבים, כמפורט בסעיף 2.9.1 בת"י 1918 חלק 1.
- ג. במדרגות נעות שתי מדרגות בתחתית הגרם ושתי מדרגות בראשו, לפחות, יהיו במפלס זהה למפלס התחתון והעליון של הרצפה, בהתאמה.
- ד. כל מדרגה תסומן לאורכה, בקצה המדרגה וכן בשיפוליה, בפס שצבעו בולט מול הרקע, ברוחב 55 מ"מ; הפס יהיה עשוי מחומר מונע החלקה באותה רמה לפחות כמו המדרגה.

קירות, דלתות ומחיצות:

6. קירות, דלתות ומחיצות שקופים יסומנו בסימני אזהרה כמפורט בסעיף 2.2.2.13 בת"י 1918 חלק 4.

משטחי ההליכה:

7. משטחי ההליכה יעמדו בדרישות פרט 2.6.1.2 בת"י 1918 חלק 1.

עמדת מודיעין, קופה או דלפק שירות:

8. הותקנו במיתקן המרכזי עמדת מודיעין, קופה או דלפק שירות המשמשים למתן שירות הקשור לשירותי תחבורה ציבורית, יתמלאו באחד לכל סוג של שירות לפחות, בכל אזור שבמיתקן המרכזי שבו הותקן, כל אלה:
- א. הוא נגיש לאדם הנע בכיסא גלגלים, בהתאם לסעיף 2.7 בת"י 1918 חלק 1.
- ב. הותקנה בו מערכת עזר לתקשורת הכוללת:
1. מיקרופון לשימוש על ידי נותן השירות, ורמקול חיצוני הפונה לכיוון מקבל השירות;
  2. שפופרת עם סליל השראה (audio induction loop) המתאימה למשתמשים הנעזרים במכשירי שמיעה

בעלי מתג (t) "telecoil", ועם מגבר להגברת עוצמת הקול.

ג. הוא סומן בהתאם לסעיף 2.2.5.3 בת"י 1915 חלק 4.

ד. התאורה תאיר את פני נותן השירות, ותמנע סנוור של מקבל השירות ואם הותקנה בו מחיצה שקופה, תהיה המחיצה מחומר מונע הבהק.

ה. בעמדת מודיעין יותקנו גם זמזם המשמיע צליל בתדירות נמוכה ומשטחי צבע הנגד את סביבתו.

מיתקן הרמה בתחנת רכבת ארצית:

9. הוצב מיתקן הרמה לגישור בין הרציף לקרון.

מיתקנים, שילוט ותקשורת

מיתקן למעבר נוסעים:

10. הוצבו במיתקן מרכזי מיתקנים למעבר נוסעים, מיתקן אחד לפחות, בכל אזור שבו הם הוצבו יותאם למעבר אדם הנע בכיסא גלגלים כמפורט בסעיפים 2.5 ו-2.7 בת"י 1918 חלק 1, ויהיה זמין לשימוש.

מכונה אוטומטית למתן שירות:

11. א. הוצבה במיתקן מרכזי מכונה אוטומטית המשמשת לקבלת מידע תחבורתי או מכונה להנפקת כרטיסים, לפחות מכונה אוטומטית אחת באזור שבו היא הוצבה, תהיה נגישה לאדם הנע בכיסא גלגלים כמפורט בסעיפים 2.5 ו-2.7 בת"י 1918 חלק 1.

ב. במכונה האוטומטית יותקנו הוראות שימוש בכתב מישושי ובמידת הצורך גם בכתב ברייל, כמפורט בסעיף 2.2.6 בת"י 1918 חלק 4.

שילוט:

12. א. שילוט הכוונה וזיהוי במיתקן מרכזי יוצב בהתאם לסעיף 2.2 בת"י 1918 חלק 4.
ב. בתחנת רכבת ארצית ובתחנת רכבת מקומית תת-קרקעית יותקנו שלטים עם שם התחנה על הרציף, במיקום הנראה לעין מהקרון. גון האותיות והספרות בשלט יעמוד בניגוד של 70% לפחות לגון הרקע. גובה האותיות יהיה 20 ס"מ לפחות.
ג. שילוט הכולל מידע על מועדי היציאה וההגעה של כלי התחבורה, ויעדיהם, ימוקם במקומות המתנה מרכזיים בתחנה. גון האותיות והספרות יעמוד בניגוד של 70% לפחות לגון הרקע.
ד. עיצוב האותיות והספרות יהיה כמפורט בסעיף 2.2.4.3 בת"י 1918 חלק 4.
ה. רמת התאורה באזור השילוט תהיה אחידה ותצמצם במידת האפשר את החזר האור.

לוחות מידע אלקטרוניים:

13. לוחות מידע אלקטרוניים המציגים לוחות, זמנים ויעדים, יציגו את המידע בתווים שאינם נעים על פני הלוח, בצבע צהוב על רקע כהה. עיצוב האותיות והספרות יהיה כמפורט בסעיף 2.2.4.3 בת"י 1918 חלק 4.

כריזה:

14. מערכת הכריזה תפיק שמע בעוצמה הגבוהה מרמת הרעש הסביבתי ב-15 דציבלים לפחות.

טלפונים:

15. בכל עמדת טלפונים יהיה מכשיר טלפון אחד לפחות מכל סוג המצוי בעמדה שנתמלאו בו כל אלה:
  - א. הוא נגיש לשימוש של אדם הנע בכיסא גלגלים כמפורט בסעיף 2.4.2 בת"י 1918 חלק 4.
  - ב. הוא עומד בדרישות סעיף 2.4.3 בת"י 1918 חלק 4.
  - ג. הוא סומן כאמור בסעיף 2.2.5.4 בת"י 1918 חלק 4.

מערכות התרעה:

16. מערכות התרעה על מצבי חירום, יפיקו בזמן ההתרעה אותות התרעה שמיעתיים וחזותיים, ויתאימו לסעיף 2.6 בת"י 1918 חלק 4.

חניה:

17. בחניה מוסדרת שבשטח המיתקן המרכזי, יוקצו ויסומנו מקומות חניה נגישים בהתאם לסעיף 2.7 בת"י 1918 חלק 2.
כ"ה באייר התשס"ג (27 במאי 2003)

אביגדור ליברמן

בנימין נתניהו

שר התחבורה

שר האוצר

---

[1] ק"ת 6244, התשס"ג (24.6.2003), עמ' 756.

תיקונים: ק"ת 7716, התשע"ו (22.9.2016), עמ' 2299. ראו הוראות תחילה ומעבר בסעיף 12 לתיקון;

ק"ת 7730, התשע"ז (21.11.2016), עמ' 170.

[2] במקור סעיף 3 הופיע אחרי סעיף 1 ולא הופיע סעיף 2.

//